

40dagentijd 2020 VALLEN & OPSTAAN

Wat je zegt ben je zelf

DATUM	22 maart 2020 4 ^e zondag 40dagentijd
VOORGANGER	Corinne van Nistelrooij
EERSTE LEZING	2 Sam. 12, 1-9.13
EVANGELIE	Mat. 7, 1-5

Woord van welkom

Van harte welkom u die op afstand met ons meeviert. U groet ik als eerste, u die thuis bent, in deze tijden waarin het coronavirus ons allen in de greep heeft. Welkom in deze viering op de 4^e zondag in deze bijzondere 40dagentijd.

Het centrale thema dat we kozen voor de liturgie in deze tijd is: Vallen en opstaan...

We hadden, als predikers, vooraf niet kunnen bedenken dat we wereldwijd zó hard zouden vallen. Dat we in zo'n korte tijd in crisis zouden geraken, dat er zo veel mensen in angst geïsoleerd zouden moeten leven.

Op momenten die er in ons leven toe doen, die ons raken zoeken we met elkaar naar verdieping, naar taal die ons helpt om uiting te geven aan onze gevoelens. We zoeken naar troost, naar inzicht, naar antwoorden op de vragen van het leven. En daarom is het goed om samen te vieren en woorden en gebaren van hoop te ervaren. Dat dit uur voor u, ook thuis met ons meevierend, een moment van geborgenheid mag zijn, een moment om te schuilen.

Bij het openen van de Schrift

We gaan de bijbel openen en in beide verhalen wordt er een spiegel voorgehouden. In het evangelie horen we hoe Jezus spreekt over het beoordelen van mensen. Hoe kijk je naar elkaar? Hoe kijk je naar jezelf?

En onze lezingenreeks in de 40dagentijd verhaalt dit jaar van grote Bijbelse figuren die hun zwakke momenten hadden. Ook zij hadden wel missers en faalden. Vandaag horen we over een uitglijder van koning David.

David werd verliefd op de beeldschone Bathseba. Zij was getouwd met een soldaat, genaamd Uria. Toch ging David een relatie met haar aan en Batsheba werd zwanger... Toen beraamde koning David een complot en jaagde Uria de dood in. Hij stuurde de soldaat zonder rugdekking naar het front op een plek waar het hevigst werd gevochten.

Laten we luisteren hoe de Eeuwige Koning David op dat moment een spiegel voor houdt.

OVERWEGING

Als ik in deze tijden van corona-crisis 's ochtends in de spiegel kijk valt me direct mijn eigen vermoede blik op. Ik meen dan te kunnen zien dat er grijze haren opduiken, fronsrimpels, kringen onder m'n ogen. Ik maak me zorgen en denk direct dat dat me aan te zien is. Wat ik zie weerspiegelt in feite een proces in mijn eigen denken.

In uw boekje heb ik daarom een foto afgedrukt.

Een klein katje kijkt in een plas water en ziet daarin zichzelf weerspiegeld. Zichzelf? Ik zal de foto eens omdraaien, en wat zie je dan? Dat jonge katje ziet zichzelf als een enorme tijger!

U kent het misschien ook wel. Elk pijntje dat we momenteel voelen, doet ons schrikken: ik voel me niet lekker, verkouden, zou ik hét ook hebben? We vergroten dan de dingen die we waarnemen. Andersom kan natuurlijk ook. Die mensen horen we zeggen; de maatregelen zijn allemaal overdreven, een paar mensen hebben griepverschijnselen, moeten we daar nu zo'n drukte over maken? De tijger ziet zichzelf dan als een jong poesje, steekt z'n kop in het zand en bagatelliseert de situatie.

Beide manieren van kijken naar de wereld zeggen iets over onszelf. Zeggen iets over hoe we met angst omgaan. Angst is een soort diertje dat in je hersenen klimt, onder je huid gaat zitten, je gevoel overneemt en allerlei trucs met je uithaalt. En iedereen reageert anders op dat angst-verspreidende diertje. Angst vertelt ons horrorverhalen en laat ons rare sprongen maken. Om onszelf veilig te stellen gaan we dan ook kritisch naar de ander kijken, naar onze omgeving en de wereld om ons heen.

Neem koning David. Het begon met dat hij nam wat hem niet toekwam. Hij zag de mooie Bathseba en kon haar niet weerstaan. Terwijl... hij had een vrouw, een harem zelfs, en toch! Ook wij willen soms meer dan ons toekomt. De vergelijking met David gaat niet helemaal op maar we graaien en hamsteren wat af deze dagen. Heeft u trouwens gezien hoe de doventolk afgelopen week het woord 'hamsteren' uitdrukte? Met een gevaarlijke blik liet ze haar tanden zien en graaiden met haar handen als klauwen in het rond. Ja, de tijger komt in sommigen van ons naar boven in de supermarkten.

Maar behalve dat Koning David nam wat hem niet toekwam ging hij nog een stap verder. Om zichzelf veilig te stellen stuurde hij de man van Bathseba naar het front. Over rare sprongen in tijden van angst gesproken! Maar dan grijpt de Eeuwige in en stuurt een profeet die David een spiegel voorhoudt. De Eeuwige zegt hem: Ik was het die je tot koning zalfde, ik was het die je redde, ik ben je in alles nabij gebleven. Waarom vertrouwde je me niet? En David keek in de spiegel van inzicht en wist dat hij de wetten van de Eeuwige met voeten getreden had, en wist dat hij zelf het leven te veel naar zijn hand had willen zetten.

In de tijd die we nu meemaken merken we dat we niet veel meer naar onze hand kunnen zetten. Er wordt ons gevraagd tot stilstand te komen, onszelf iets te ontzeggen en even niet van hot naar her te

rennen. Er wordt ons gevraagd om zorgvuldig om te gaan met onszelf en de vooral ook met de levens van anderen. En daarmee zitten we midden in het hart van het evangelie. Jezus heeft zijn hele openbare leven lang ons gewezen op zorg voor de kwetsbare mens. En dat is ook wat de regering momenteel van ons vraagt.

Sommigen hebben kritiek op de aanpak van de regering, vinden de maatregelen te drastisch. Anderen wijzen naar andere landen, andere deskundigen en vinden dat we in ons land niet ver genoeg gaan. Al die reacties zeggen veel over onszelf. Hoe reageert u op de coronacrisis? En wat zegt dat over uw manier van in het leven staan?

Jezus wijst ons er in het evangelie op dat oordelen en veroordelen niet de weg is. Dat we wijzen naar de splinter in het oog van de ander. Maar dat we eerst de balk in ons eigen oog moeten signaleren. De balk in ons eigen oog zien is heel moeilijk, een haast onmogelijke opgave. Dat komt denk ik doordat de grootste balk in ieders oog is ingegeven door angst. En de angst en de spanning in onze samenleving zijn momenteel, heel begrijpelijk, extreem groot. Want niemand weet precies hoe het allemaal gaat lopen.

Misschien kunnen we elkaar een beetje helpen met die balken en die splinters. En ruimte geven aan elkaar. Letterlijk nu. Want we moeten met z'n allen heel veel ruimte vrij maken om deze catastrofe aan te kunnen. We zien inmiddels dat deze crisis, door de ruimte die ontstaat, het goede in mensen naar boven brengt. Verpleegkundigen, artsen en verzorgenden zetten zich extra in. Studenten bieden zich aan als oppas, of willen bijles geven aan jongeren die niet naar school kunnen. Leraren maken in no-time op creatieve wijze hun lessen digitaal zodat leerlingen online les krijgen. Telefonische hulplijnen worden opgezet. Bedrijven bieden gratis mondkapjes aan.

Al deze voorbeelden zijn verheugend en geven ons vertrouwen. Ze leren ons dat mensen met zorg voor elkaar met deze crisis willen omgaan. Dat mensen kunnen opstaan als ze vallen.

De kunst is om angst niet te willen uitroeien. Dat gaat niet. Want niemand heeft een magische bol om de toekomst mee te voorspellen. Maar we kunnen wel ruimte scheppen voor de kwetsbare ander, ruimte voor het Geheim van het leven. Ruimte om te vertrouwen dat we mét Gods hulp, door het lijden en de leegte van de 40dagentijd heen, samen de weg naar Pasen kunnen gaan.

